

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે

આર/ સ્પેશિયલ ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૭૫૩/૨૦૦૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તી સુશ્રી એસ.વી. પિંટો

સહી/—

=====

૧	શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપી શકાય?	હા
૨	રિપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	હા
૩	શુંશું માનનીય ન્યાયમૂર્તીઓ ચુકાદાની અંતિમ નકલ જોવા માગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગેનો કાયદાનો કોઈ મહત્વનો પ્રશ્ન સમાવિષ્ટ છે?	ના

=====

ગુજરાત રાજ્ય

વિરુદ્ધ

સોમાભાઈ હરિભાઈ બારીયા અને અન્ય.

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ તરફે એ.પી.પી. સુશ્રી જુર્ગા ઝવેરી

સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૧, ૨ તરફે વકીલ શ્રી પી.પી. મજમુદાર (૫૨૮૪)

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તી સુશ્રી એસ.વી. પિન્ટો

તારીખ : ૦૩/૦૬/૨૦૨૪

મૌખિક ચુકાદો

૧. આ અપીલ અપીલકર્તા – રાજ્ય દ્વારા કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર, ૧૯૭૩ ની કલમ ૩૭૮(૧)(૩) હેઠળ વિદ્વાન સ્પેશિયલ જજ, વડોદરા દ્વારા સ્પેશિયલ (એસીબી) કેસ નં. ૭/૧૯૯૬ માં તારીખ ૨૬.૦૪.૨૦૦૫ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલ નિર્દોષ છુટકારાના ચુકાદા અને હુકમ સામે દાખલ કરવામાં આવેલ છે, જેના દ્વારા વિદ્વાન સ્પેશિયલ જજે સામાવાળા – આરોપીઓને પ્રિવેન્શન ઓફ કરપ્શન એક્ટ, ૧૯૮૮ (જે હવે પછી ‘પી.સી. એક્ટ’ તરીકે ઉલ્લેખિત છે) ની કલમ ૭, ૧૩(૧)(ડી) અને ૧૩(૨) હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાઓમાંથી નિર્દોષ છોડી મુકેલ છે. સુગમતા, સ્પષ્ટતા અને સંક્ષિપ્તતા માટે સામાવાળાનો મૂળ કેસના દર્શાવેલ ક્રમ મુજબ હવે પછી ‘આરોપી’ તરીકે ઉલ્લેખ કરવામાં આવેલ છે.

૨. હાલની અપીલ દાખલ કરવા માટેના સંબંધિત હકીકતો નીચે મુજબ છે:

૨.૧. આરોપી નં. ૧ બિનહથિયારી પોલીસ કોન્સ્ટેબલ, બકલ નં. ૯૯૮ તરીકે અને આરોપી નં. ૨ બિનહથિયારી પોલીસ હેડ કોન્સ્ટેબલ, બકલ નં. ૧૫૦૩

તરીકે કામ કરતા હતા અને બંને ટ્રાફિક શાખા, વડોદરામાં કામ કરતા હતા. સદર ફરિયાદી પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર શ્રી આર.આર. ઠાકુરને ગુપ્ત બાતમી મળેલ કે ટ્રાફિક શાખાના પોલીસ કોન્સ્ટેબલો શાસ્ત્રી બ્રિજ, ફતેગંજ સર્કલ અને વી.આઈ.પી. હરણી ક્રોસ રોડ ખાતે આવેલા પોઈન્ટ પરથી પસાર થતા ભારે માલવાહક વાહનોને રોકીને એન્ટ્રી ફી તરીકે રૂ. ૧૦/- થી ૧૫૦/- ની ગેરકાયદેસર લાંચની રકમની માગણી કરતા હતા અને તેથી, ફરિયાદીએ ડીકોય ટ્રેપ ગોઠવવાનું નક્કી કર્યું. સદર તારીખ ૧૬.૦૪.૧૯૯૬ ના રોજ, બે પંચ સાક્ષીઓને એસીબી ઓફિસ, વડોદરા ખાતે બોલાવવામાં આવ્યા હતા અને તેમને તારીખ ૧૭.૦૪.૧૯૯૬ ના રોજ આશરે ૫:૦૦ કલાકે એસીબી ઓફિસે પહોંચવા જણાવવામાં આવ્યું હતું. સદર તારીખ ૧૭.૦૪.૧૯૯૬ ના રોજ, ટેમ્પો રજિસ્ટ્રેશન નં. જીઆરકયુ-૪૪૭૦ ના ડ્રાઈવર શનાભાઈ માનસિંગભાઈ ભાભોરને બોલાવવામાં આવ્યા હતા અને તેઓ ડીકોય પંટર બનવા માટે સંમત થયા હતા. સદર ડ્રાઈવર શનાભાઈ માનસિંગભાઈ ભાભોર અને એસીબીના અન્ય પોલીસ કર્મચારીઓ અગ્રવાલ એન્ડ કંપની, સારાભાઈ કેમિકલ્સ સામે ગયા હતા અને ટેમ્પોમાં લોખંડ અને પ્લાસ્ટિક ભર્યું હતું અને શેડો સાક્ષી તથા રેઈડિંગ પાર્ટીના અન્ય સભ્યો ટેમ્પોમાં બેઠા હતા અને જ્યારે તેઓ માણેક પાર્ક ક્રોસ રોડ પાસે પહોંચ્યા, ત્યારે આરોપી નં. ૨ એ ટેમ્પો રોક્યો અને આરોપી નં. ૧ એ એન્ટ્રી ફી તરીકે રૂ. ૨૦/- ની રકમની માગણી કરી અને તે સ્વીકારી. સદર ડીકોય પંટરે પૂર્વ-નિર્ધારિત ઇશારો કર્યો અને રેઈડિંગ પાર્ટીના સભ્યો આવ્યા

અને આરોપીઓને રંગેહાથ ઝડપી લીધા. સદર ફરિયાદી – પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર શ્રી આર.આર. ઠાકુર, એસીબી પોલીસ સ્ટેશન, વડોદરા શહેર દ્વારા એક ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી હતી, જે તારીખ ૧૭.૦૪.૧૯૯૬ ના રોજ સી.આર. નં. ૩/૧૯૯૬ થી નોંધવામાં આવી હતી.

૨.૨. આરોપીઓને વિધિવત રીતે સમન્સ બજાવવામાં આવ્યા હતા અને આરોપીઓ વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ હાજર થયા હતા અને કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજરની કલમ ૨૦૭ હેઠળની યોગ્ય પ્રક્રિયા પૂરી થયા પછી, આરોપીઓ સામે આંક ૫ થી આરોપ ઘડવામાં આવ્યો હતો અને આરોપીઓના નિવેદનો અનુક્રમે આંક ૬ અને આંક ૭ થી નોંધવામાં આવ્યા હતા, જેમાં આરોપીઓએ આરોપમાં મૂકવામાં આવેલા આરોપોનો અસ્વીકાર કર્યો હતો અને ફરિયાદપક્ષના પુરાવા રેકૉર્ડ પર લેવામાં આવ્યા હતા. સદર ફરિયાદપક્ષના તમામ પુરાવા રેકૉર્ડ પર લેવામાં આવ્યા પછી, વિદ્વાન એ.પી.પી. એ આંક ૩૧ થી પુરાવા બંધનું પુરસીસ રજૂ કર્યું હતું અને કોડની કલમ ૩૧૩ હેઠળ આરોપીઓનું આગળનું નિવેદન નોંધવામાં આવ્યું હતું, જેમાં આરોપીઓએ તેમની વિરુદ્ધના તમામ પુરાવાઓનો અસ્વીકાર કર્યો હતો.

૨.૩. વિદ્વાન એ.પી.પી. અને આરોપીઓ તરફેના વિદ્વાન વકીલની દલીલો પછી, વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે તારીખ ૧૫.૦૭.૨૦૦૪ ના વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને

નિર્દોષ છુટકારાના હુકમ દ્વારા બંને આરોપીઓને તમામ ગુનાઓમાંથી નિર્દોષ છોડી મુકેલ.

૩. વિદ્વાન સ્પેશિયલ જજ, વડોદરા દ્વારા તારીખ ૨૬.૦૪.૨૦૦૫ ના રોજ સ્પેશિયલ (એસીબી) કેસ નં. ૭/૧૯૯૬ માં પસાર કરવામાં આવેલ વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને નિર્દોષ છુટકારાના હુકમથી નારાજ અને અસંતુષ્ટ થઈને, અપીલકર્તા – રાજ્યએ મુખ્યત્વે એવા કારણોસર હાલની અપીલ દાખલ કરેલ છે કે વાદગ્રસ્ત ચુકાદો અને નિર્દોષ છુટકારાનો હુકમ કાયદા અને રેકૉર્ડ પરના પુરાવાથી વિપરીત છે અને વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે રેકૉર્ડ પરના મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવાની મૂલવણી કરી નથી. સદર વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે એ ધ્યાને લીધું નથી કે ટ્રેપ સફળ રહી હતી અને સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી છે, જે એક કાયદેસરની મંજૂરી છે. સદર આરોપીઓ લોકસેવક હતા અને તારીખ ૧૭.૦૪.૧૯૯૬ ના રોજ, તેઓ સવારના ૭:૦૦ થી ૧૨:૦૦ કલાક અને ૧૭:૦૦ થી ૨૦:૦૦ કલાક દરમિયાન હરણી ક્રોસ રોડ ખાતે ફરજ પર હતા અને તે સમયે, રેઈડિંગ પાર્ટીના સભ્યો દ્વારા તેમને રંગેહાથ ઝડપી લેવામાં આવ્યા હતા. ટ્રેપ કરનાર અધિકારી અને પંચ સાક્ષીઓએ ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપ્યું છે અને ડીકોચ ટ્રેપ સફળ રહી હતી; તેમ છતાં, વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે સાક્ષીઓના નિવેદનો વચ્ચેના વિરોધાભાસો ધ્યાનમાં લીધા છે અને નિર્દોષ છુટકારાનો હુકમ પસાર કર્યો છે, જે ગેરકાયદેસર, અયોગ્ય અને અનુચિત છે.

સદર વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે એ બાબતની મૂલવણી કરી નથી કે આરોપીઓ તરફથી ગેરકાયદેસર લાંચની માગણી કરવામાં આવી હતી, જે તેમની ફરજોના દાયરામાં ન હતી અને ફરિયાદપક્ષે મજબૂત પુરાવા રજૂ કર્યા છે જ્યારે આરોપીઓ તેમનો બચાવ પ્રસ્થાપિત કરવાનો તેમનો બોજ મુક્ત કરવા માટે સક્ષમ બન્યા નથી. સદર વાદગ્રસ્ત ચુકાદો અને નિર્દોષ છુટકારાનો હુકમ અનુચિત, વિકૃત અને કાયદાની દ્રષ્ટિએ ખામીયુક્ત છે અને તેને કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવો જરૂરી છે અને આરોપીઓ દોષિત ઠરવા જોઈએ.

૪. અપીલકર્તા – રાજ્ય તરફે વિદ્વાન એડિશનલ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર સુશ્રી જીર્ગા ઝવેરી અને આરોપીઓ તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી પી.પી. મજમુદાર વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી સુરજ માટેડિયાને સાંભળ્યા. વાદગ્રસ્ત ચુકાદો અને નિર્દોષ છુટકારાનો હુકમ વાંચ્યો અને કેસના રેકૉર્ડ પરના ફરિયાદપક્ષના સમગ્ર પુરાવાની પુનઃ મૂલવણી કરી.

૫. અપીલકર્તા – રાજ્ય તરફેના વિદ્વાન એ.પી.પી. સુશ્રી જીર્ગા ઝવેરી આ કોર્ટને ફરિયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા સમગ્ર પુરાવાઓમાંથી લઈ ગયા છે અને ભારપૂર્વક દલીલ કરી છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે પુરાવાની યોગ્ય રીતે મૂલવણી કરી નથી અને ફરિયાદપક્ષે ડાઘવાળી ચલણી નોટોની માગણી, સ્વીકાર અને પુનઃપ્રાપ્તિ સાબિત કરવા માટે મજબૂત પુરાવા રજૂ કર્યા છે અને આરોપીઓ

વિરુદ્ધનો કેસ સફળતાપૂર્વક સાબિત કર્યો છે પરંતુ વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે તે ધ્યાને લીધું નથી અને આરોપીઓને નિર્દોષ છોડી મુકેલ છે. વિદ્વાન એ.પી.પી. એ આ કોર્ટને વાદગ્રસ્ત ચુકાદો અને નિર્દોષ છુટકારાનો હુકમ કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવા અને સદર ગુના માટે બંને આરોપીઓને દોષિત ઠેરવવા અરજ કરેલ છે કારણ કે બંને આરોપીઓ શિસ્તબદ્ધ દળના સભ્યો છે અને તેઓ એન્ટ્રી ફીના નામે ગેરકાયદેસર લાંચની કોઈ રકમની માગણી કરી શકે નહીં. તેથી, વિદ્વાન એ.પી.પી. એ આ કોર્ટને હાલની અપીલ મંજૂર કરવા અને બંને આરોપીઓને મહત્તમ સજા આપવા અરજ કરેલ છે.

૬. આરોપીઓ તરફેના વિદ્વાન વકીલ શ્રી પી.પી. મજમુદાર વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી સુરજ માટેડિયાએ રજૂઆત કરી છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે તમામ પુરાવાની સાચા અર્થમાં મૂલવણી કરી છે અને આરોપીઓને નિર્દોષ છોડી મૂકવામાં બિલકુલ કોઈ ભૂલ કરી નથી અને તેથી, વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને નિર્દોષ છુટકારાના હુકમમાં આ કોર્ટના કોઈ હસ્તક્ષેપની જરૂર નથી અને આ કોર્ટને અપીલ રદ કરવા અરજ કરેલ છે.

૬.૧. આરોપીઓ તરફેના વિદ્વાન વકીલે ૨૦૨૩ (૦) એ.આઈ.જે.ઈ.એલ.- એસ.સી. ૭૦૬૨૫ માં રિપોર્ટ થયેલ નીરજ દત્ત વિ. સ્ટેટ (ગવર્નમેન્ટ ઓફ

એન.સી.ટી. ઓફ દિલ્હી) ના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે અને સર્વોચ્ચ અદાલતે ફરિયાદ – ૮૮ માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

૮૮. ઉપરોક્ત ચર્ચામાંથી જે ફલિત થાય છે તેનો સારાંશ નીચે મુજબ છે:

૮૮.૧. (એ) પી.સી. એક્ટની કલમ ૭ અને ૧૩(૧)(ડી)(આઈ) અને (આઈઆઈ) હેઠળ આરોપી લોકસેવકના વાંકને પ્રસ્થાપિત કરવા માટે ફરિયાદપક્ષ દ્વારા મુદ્દા પરની હકીકત તરીકે લોકસેવક દ્વારા ગેરકાયદેસર લાંચની માગણી અને સ્વીકૃતિની સાબિતી એ એક અનિવાર્ય શરત છે.

૮૮.૨. (બી) આરોપીનો વાંક સાબિત કરવા માટે, ફરિયાદપક્ષે પહેલા ગેરકાયદેસર લાંચની માગણી અને ત્યારપછીની સ્વીકૃતિને હકીકતના મુદ્દા તરીકે સાબિત કરવી પડશે. આ મુદ્દા પરની હકીકત કાં તો પ્રત્યક્ષ પુરાવા દ્વારા સાબિત થઈ શકે છે જે મૌખિક પુરાવા અથવા દસ્તાવેજી પુરાવાના સ્વરૂપમાં હોઈ શકે છે.

૮૮.૩. (સી) વધુમાં, મુદ્દા પરની હકીકત, એટલે કે, ગેરકાયદેસર લાંચની માગણી અને સ્વીકૃતિની સાબિતી, પ્રત્યક્ષ મૌખિક અને દસ્તાવેજી પુરાવાની ગેરહાજરીમાં સંજોગોવશાત્ પુરાવા દ્વારા પણ સાબિત થઈ શકે છે.

૮૮.૪. (ડી) મુદ્દા પરની હકીકત, એટલે કે, લોકસેવક દ્વારા ગેરકાયદેસર લાંચની માગણી અને સ્વીકૃતિ સાબિત કરવા માટે, નીચેના પાસાઓને ધ્યાનમાં રાખવાના રહેશે:

(૧) જો લોકસેવક તરફથી કોઈ માગણી ન હોવા છતાં લાંચ આપનાર દ્વારા ચૂકવણી કરવાની ઓફર કરવામાં આવે અને પછીનો શખ્સ માત્ર ઓફરનો

સ્વીકાર કરે અને ગેરકાયદેસર લાંચ મેળવે, તો તે સદર અધિનિયમની કલમ ૭ મુજબ સ્વીકૃતિનો કેસ છે. આવા કેસમાં, લોકસેવક દ્વારા પૂર્વ માગણી હોવી જરૂરી નથી.

(૨) બીજી તરફ, જો લોકસેવક માગણી કરે છે અને લાંચ આપનાર માગણી સ્વીકારે છે અને માગવામાં આવેલી લાંચ રજૂ કરે છે જે બદલામાં લોકસેવક દ્વારા મેળવવામાં આવે છે, તો તે મેળવવાનો કેસ છે. મેળવવાના કેસમાં, ગેરકાયદેસર લાંચ માટેની પૂર્વ માગણી લોકસેવક તરફથી ઉદ્ભવે છે. આ સદર અધિનિયમની કલમ ૧૩(૧)(ડી)(આઈ) અને (આઈઆઈ) હેઠળનો ગુનો છે.

(૩) ઉપરના (૧) અને (૨) બંને કિસ્સાઓમાં, અનુક્રમે લાંચ આપનાર દ્વારા ઓફર અને લોકસેવક દ્વારા માગણી ફરિયાદપક્ષ દ્વારા મુદ્દા પરની હકીકત તરીકે સાબિત થવી જોઈએ. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, વધારાની કોઈ બાબત વિના માત્ર ગેરકાયદેસર લાંચની સ્વીકૃતિ કે પ્રાપ્તિ એ સદર અધિનિયમની અનુક્રમે કલમ ૭ અથવા કલમ ૧૩(૧)(ડી)(આઈ) અને (આઈઆઈ) હેઠળ ગુનો બનશે નહીં. તેથી, સદર અધિનિયમની કલમ ૭ હેઠળ, ગુનો પ્રસ્થાપિત કરવા માટે, લાંચ આપનાર તરફથી ઉદ્ભવતી એક ઓફર હોવી જોઈએ જે લોકસેવક દ્વારા સ્વીકારવામાં આવે છે જે તેને ગુનો બનાવશે. તેવી જ રીતે, લોકસેવક દ્વારા પૂર્વ માગણી જ્યારે લાંચ આપનાર દ્વારા સ્વીકારવામાં આવે છે અને બદલામાં ચૂકવણી કરવામાં આવે છે જે લોકસેવક દ્વારા મેળવવામાં આવે છે, તે સદર અધિનિયમની કલમ ૧૩(૧)(ડી)(આઈ) અને (આઈઆઈ) હેઠળ મેળવવાનો ગુનો બનશે.

૮૮.૫. (ઈ) ગેરકાયદેસર લાંચની માગણી અને સ્વીકૃતિ અથવા પ્રાપ્તિ સંબંધિત હકીકતની ધારણા અદાલત દ્વારા માત્ર અનુમાનના આધારે ત્યારે જ કરી શકાય જ્યારે સંબંધિત મૌખિક અને દસ્તાવેજી પુરાવા દ્વારા પાયાની હકીકતો સાબિત થઈ હોય અને તેની ગેરહાજરીમાં નહીં. રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીના આધારે,

માગણીની હકીકત ફરિયાદપક્ષ દ્વારા સાબિત થઈ છે કે નહીં તે વિચારતી વખતે અદાલત પાસે હકીકતની ધારણા કરવાનો વિવેકબુદ્ધિનો અધિકાર છે. અલબત્ત, હકીકતની ધારણા એ આરોપી દ્વારા ખંડનને પાત્ર છે અને ખંડનની ગેરહાજરીમાં ધારણા કાયમ રહે છે.

૮૮.૬. (એફ) જો ફરિયાદી "મુકરર" થઈ જાય, અથવા મૃત્યુ પામ્યો હોય અથવા ટ્રાયલ દરમિયાન તેનો પુરાવો આપવા માટે અપ્રાપ્ત હોય, તો ગેરકાયદેસર લાંચની માગણી અન્ય કોઈ સાક્ષીનો પુરાવો આપીને સાબિત થઈ શકે છે જે ફરીથી કાં તો મૌખિક અથવા દસ્તાવેજી પુરાવા દ્વારા પુરાવો આપી શકે છે અથવા ફરિયાદપક્ષ સંજોગોવશાત્ પુરાવા દ્વારા કેસ સાબિત કરી શકે છે. ટ્રાયલ રદ થતી નથી કે લોકસેવક આરોપીના નિર્દોષ છુટકારાના હુકમમાં પરિણમતી નથી.

૮૮.૭. (જી) જ્યાં સુધી સદર અધિનિયમની કલમ ૭ નો સંબંધ છે, મુદ્દા પરની હકીકતોની સાબિતી પર, કલમ ૨૦ અદાલતને એ ધારણા કરવાની ફરજ પાડે છે કે ગેરકાયદેસર લાંચ ઉક્ત કલમમાં જણાવ્યા મુજબના હેતુ અથવા ઇનામના હેતુ માટે હતી. સદર ધારણા અદાલત દ્વારા કાયદાકીય ધારણા અથવા કાયદામાં ધારણા તરીકે કરવાની રહેશે. અલબત્ત, સદર ધારણા પણ ખંડનને પાત્ર છે. કલમ ૨૦ સદર અધિનિયમની કલમ ૧૩(૧)(ડી)(આઈ) અને (આઈઆઈ) ને લાગુ પડતી નથી.

૮૮.૮. (એચ) અમે સ્પષ્ટ કરીએ છીએ કે સદર અધિનિયમની કલમ ૨૦ હેઠળની કાયદાકીય ધારણા ઉપર ઉપરોક્ત સબ-પેરા ૮૮.૫(ઈ) માં ઉલ્લેખિત હકીકતની ધારણાથી અલગ છે, કારણ કે પહેલી ફરજિયાત ધારણા છે જ્યારે પૂરીછેદ્વી કુદરતી રીતે વિવેકાધીન સ્વરૂપની છે.

૬.૨. બધુ અર્ફે બલરામ અર્ફે બલમુકુંદ અને અન્ય વિ. સ્ટેટ ઓફ મધ્ય પ્રદેશના ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૧૬૭/૨૦૧૮ ના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા અવલોકન કરાયા મુજબ નિર્દોષ છુટકારાની અપીલોમાં અપીલ અદાલતના હસ્તક્ષેપ અંગેનો કાયદો અને સંબંધિત ફકરો-૯, નીચે મુજબ છે:

"૯.અપીલ અદાલત દ્વારા હસ્તક્ષેપ અંગેનો કાયદો ખૂબ જ સ્પષ્ટ છે. જ્યાં સુધી નિર્દોષ છુટકારાનું નિષ્કર્ષ વિકૃત અથવા અશક્ય માલૂમ ન પડે ત્યાં સુધી, તેમાં હસ્તક્ષેપ કરવો વ્યાજબી રહેશે નહીં. જો કે, આ મુદ્દા પર ચુકાદાઓની એક શ્રેણી છે, અમે માત્ર બે ચુકાદાઓનો ઉલ્લેખ કરીશું જે હાઈકોર્ટે પોતે વાદગ્રસ્ત ચુકાદામાં પુનઃઉત્પાદિત કર્યા છે, જે નીચે મુજબ પુનઃઉત્પાદિત છે:

"૧૩. સાધુ સરન સિંહ વિ. સ્ટેટ ઓફ યુ.પી. (૨૦૧૬) ૪ એસ.સી.સી. ૩૯૭ ના કેસમાં, સુપ્રીમ કોર્ટે ઠરાવ્યું છે કે:-

"નિર્દોષ છુટકારા સામેની અપીલમાં જ્યાં આરોપીની તરફેણમાં નિર્દોષતાની ધારણાને વધુ મજબૂત બનાવવામાં આવે છે, અપીલ અદાલત નિર્દોષ છુટકારાના હુકમમાં ત્યારે જ હસ્તક્ષેપ કરશે જ્યારે હકીકત અને કાયદાની વિકૃતિ હોય. જો કે, અમારું માનવું છે કે અદાલતની સર્વોચ્ચ વિચારણા સાર્થક ન્યાય આપવાની અને ન્યાયનો અનર્થ ટાળવાની છે જે ગુના માટે દોષી હોય તેવા આરોપીને નિર્દોષ છોડી મૂકવાથી થઈ શકે છે. દોષિતના નિર્દોષ છુટકારાથી થઈ શકતો ન્યાયનો અનર્થ એ નિર્દોષની સજાથી થતા અનર્થથી ઓછો નથી. અપીલ અદાલત, નિર્દોષ છુટકારા સામેની અપીલમાં અપીલ અદાલતની સત્તાઓના દાયરા અંગેના સિદ્ધાંતો ઘડતી વખતે, જેમના પર નિર્દોષ છુટકારાનો હુકમ આધારિત છે તે સમગ્ર પુરાવાની સમીક્ષા કરવા અને

ફરીથી જોવામાં કાયદામાં કોઈ ચોક્કસ મર્યાદા ધરાવતી નથી."

૧૪. તેવી જ રીતે, હરિજન ભલા તેજા વિ. સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત (૨૦૧૬) ૧૨ એસ.સી.સી. ૬૬૫ ના કેસમાં, સુપ્રીમ કોર્ટે ઠરાવ્યું છે કે:-

"કોઈ શંકા નથી કે, જ્યાં, રેકૉર્ડ પરના પુરાવાની મૂલવણી પર, બે ઢ્રજિકોણ શક્ય છે, અને ટ્રાયલ કોર્ટે નિર્દોષ છુટકારાનો ઢ્રજિકોણ લીધો છે, અપીલ અદાલતે તેમાં હસ્તક્ષેપ કરવો જોઈએ નહીં. જો કે, આનો અર્થ એ નથી કે જે તમામ કિસ્સાઓમાં ટ્રાયલ કોર્ટે નિર્દોષ છુટકારો નોંધ્યો છે, તે ઢ્રજિકોણ વિકૃત હોય તો પણ તેમાં હસ્તક્ષેપ કરવો જોઈએ નહીં. જ્યાં ટ્રાયલ કોર્ટે દ્વારા લેવાયેલ ઢ્રજિકોણ રેકૉર્ડ પરના પુરાવાના વજનની વિરુદ્ધ છે, અથવા વિકૃત છે, ત્યાં પુરાવાની પુનઃમૂલવણી કર્યા પછી સાચા નિષ્કર્ષને વ્યક્ત કરવા માટે અપીલ અદાલત માટે હંમેશા માર્ગ ખુલ્લો છે જો રેકૉર્ડ પર વાજબી શંકાથી પર આરોપ સાબિત થાય છે, અને આરોપીને દોષિત ઠેરવે છે."

૭. નિર્દોષ છુટકારાની અપીલોમાં કાયદાના સ્થાપિત સિદ્ધાંતોને ધ્યાનમાં રાખીને, વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ રેકૉર્ડ પર ફરિયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા પુરાવાની પુનઃ મૂલવણી કરવી અને આરોપીઓ સામેનો આરોપ સાબિત કરવો આવશ્યક છે, ફરિયાદપક્ષે આંક ૯ થી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી શનાભાઈ માનસિંગભાઈ ભાભોરની તપાસ કરી છે, જેઓ પંટર હતા અને ટેમ્પો રજિસ્ટ્રેશન નં. જીઆરક્યુ-૪૪૭૦ ના ડ્રાઈવર હતા. સાક્ષીએ જણાવેલ છે કે ૧૯૯૬ માં, પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર કે.એ. પટેલે તેમને બોલાવ્યા હતા અને તેઓ એસીબી

ઓફિસે ગયા હતા અને તેમને રૂ. ૧૦/-, ૨૦/- અને રૂ. ૫૦/- ની ચલણી નોટો ધરાવતા રૂ. ૧૫૦/- આપવામાં આવ્યા હતા પરંતુ ચલણી નોટો પર કોઈ પ્રક્રિયા કરવામાં આવી ન હતી. સદર ચલણી નોટો તેમના ડાબી તરફના શર્ટના ખિસ્સામાં મૂકવામાં આવી હતી અને તેમણે ટેમ્પોમાં લોખંડનો ભંગાર ભર્યો હતો અને વી.આઈ.પી. રોડ પર ગયા હતા જ્યાં તેમને બે પોલીસ કર્મચારીઓ દ્વારા રોકવામાં આવ્યા હતા અને પોલીસ કર્મચારીઓએ રકમ લેવાનો ઇનકાર કર્યો હતો અને રૂ. ૨૦/- ની ચલણી નોટ નીચે પડી ગઈ હતી. સાક્ષીએ ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપ્યું નથી અને મુકરર જાહેર કરવામાં આવ્યા છે અને વિદ્વાન એ.પી.પી. દ્વારા તેમની વિગતવાર ઉલટતપાસ કરવામાં આવી છે. વિદ્વાન એ.પી.પી. દ્વારા કરવામાં આવેલી ઉલટતપાસ દરમિયાન, સાક્ષીએ ફરિયાદપક્ષના કેસને સંપૂર્ણપણે સમર્થન આપ્યું નથી. સાક્ષીની આરોપીઓ તરફેના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા ઉલટતપાસ કરવામાં આવી છે, જેમાં સાક્ષીએ જણાવેલ છે કે તેઓ પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર કે.એમ. પટેલને ઓળખે છે અને પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર શ્રી કે.એમ. પટેલના ઘરની ખૂબ જ નજીક રહે છે. સદર તેમને તારીખ ૧૭.૦૪.૧૯૯૬ ના રોજ એસીબી ઓફિસે બોલાવવામાં આવ્યા હતા અને પોલીસ કર્મચારીઓ દ્વારા તેમના ટેમ્પોમાં ભંગાર ભરવામાં આવ્યો હતો. સદર તારીખ ૧૭.૦૬.૧૯૯૬ ના રોજ, તેમણે ટેમ્પોના માલિકને જાણ કરી ન હતી અને માત્ર પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર શ્રી કે.એમ. પટેલના કહેવાથી જ ટેમ્પો લીધો હતો. સદર જ્યારે તેઓ વી.આઈ.પી. ક્રોસ રોડ પાસે પહોંચ્યા, ત્યારે ત્યાં ઊભેલી

પોલીસે તેમને રોક્યા ન હતા પરંતુ જ્યારે તેઓ રોડની રોંગ સાઈડ પર આવ્યા અને ટેમ્પો રોક્યો અને તે સમયે, પોલીસે તેમને પૂછ્યું કે તેમણે ટેમ્પો કેમ રોક્યો છે અને સાક્ષીએ પોલીસને કહ્યું હતું કે તેઓ ડભોઈ જવા માગે છે. સદર તે સમયે, ઠાકુર સાહેબ ટેમ્પોમાં હતા અને ઠાકુર સાહેબે તેમને રૂ. ૨૦/- ની ચલણી નોટ પોલીસને આપવા કહ્યું હતું અને જ્યારે તેઓ રૂ. ૨૦/- ની ચલણી નોટ આપી રહ્યા હતા, ત્યારે પોલીસે તે સ્વીકારવાનો ઇનકાર કર્યો હતો અને ગુસ્સે થયા હતા અને ચલણી નોટ નીચે પડી ગઈ હતી.

૭.૧. ફરિયાદપક્ષે આંક ૧૨ થી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨ શાંતિભાઈ ગોવિંદભાઈ પટેલની તપાસ કરી છે અને આ સાક્ષી પંચ સાક્ષી છે, જેઓ શેડો સાક્ષી હતા અને ડીકોચ પંટર સાથે ટેમ્પોમાં હતા. સાક્ષીએ ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપ્યું છે અને તે અને અન્ય પંચ સાક્ષી મગનભાઈ છગનભાઈ પટેલ તારીખ ૧૬.૦૪.૧૯૯૬ ના રોજ અને ત્યારબાદ, તારીખ ૧૭.૦૪.૧૯૯૬ ની સવારે એસીબી પોલીસ સ્ટેશને ગયા હતા ત્યારે બનેલી તમામ ઘટનાઓની વિગતો વર્ણવી છે. આરોપીઓ તરફેના વિજ્ઞાન વકીલ દ્વારા કરવામાં આવેલી ઉલટતપાસ દરમિયાન, સાક્ષીએ સ્વીકાર્યું છે કે જ્યારે તેઓ એસીબી ઓફિસે ગયા, ત્યારે લખવાનું કામ ચાલી રહ્યું હતું અને લખનાર પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટરની સૂચના મુજબ લખી રહ્યો હતો. સદર લખાણ પૂરું થયા પછી, તેમને સહી કરવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું અને તેમણે જ્યાં સહી કરવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું તે દરેક જગ્યાએ

સહી કરી હતી. સદર તેમણે કાગળોમાં શું લખ્યું હતું તે વાંચ્યું ન હતું અને સૂચના મુજબ, તેઓ ડ્રાઇવર શનાભાઈ માનસિંગભાઈ ભાભોર સાથે ટેમ્પોમાં ગયા હતા. સદર જ્યારે તેઓ નવા વી.આઈ.પી. રોડ પરથી સંગ્રામ કોસ રોડ તરફ ગયા, ત્યારે તેમણે રોડના કિનારે ટેમ્પો રોક્યો અને ડ્રાઇવર પોલીસ કર્મચારીઓને મળવા માટે કેટલાક કાગળો સાથે ગયો હતો. સદર તેઓ ટેમ્પો પાસે ઉભા હતા, જે આશરે ૧૫ મીટરના અંતરે હતો અને તે સમયે, રોડ પર ભારે ટ્રાફિક હતો. સદર તે જગ્યા એરપોર્ટ નજીક હતી અને માથા પર વિમાનો ઊડી રહ્યા હતા અને અવાજ તેમજ અંતરના કારણે તેઓ પોલીસ કર્મચારીઓ અને ડ્રાઇવર વચ્ચેની વાતચીત સાંભળી શક્યા ન હતા. વધુમાં, જ્યાં પોલીસ ઊભી હતી તે જગ્યા નીચાણવાળા વિસ્તારમાં હતી અને તેઓ જોઈ શક્યા ન હતા કે ત્યાં કોણ ઊભું હતું. સદર ઘટના પછી, તેઓ ટ્રાફિક બૂથ પર ગયા, જે ખૂબ નાનું બૂથ હતું અને વી.આઈ.પી. રોડ પર હતું અને જેમાં માત્ર ૨-૩ વ્યક્તિઓ જ સમાઈ શકે તેમ હતા અને ૨ પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર અને લખનાર બૂથમાં બેઠા હતા. સદર તેઓ બધા બૂથની બહાર ઊભા હતા અને બૂથમાં લખવાનું કામ ચાલી રહ્યું હતું જે ૧ થી ૧ ½ કલાક સુધી ચાલ્યું હતું. સદર લખવાનું કામ પૂરું થયા પછી, તેમને સહીઓ કરવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું.

૭.૨. ફરિયાદપક્ષે આંક ૧૯ થી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૩ પ્રવીણસિંહ પૂર્ણગૂ નારાયણસિંહની તપાસ કરી છે અને આ સાક્ષી સક્ષમ સત્તાધિકારી છે, જેમણે

આરોપીઓ વિરુદ્ધ કેસ ચલાવવાની મંજૂરી આપી હતી. સાક્ષીએ આંક ૨૦ થી મંજૂરીનો હુકમ રજૂ કર્યો છે અને ઉલટતપાસ દરમિયાન, સાક્ષીએ જણાવેલ છે કે તેઓ જાણતા નથી કે ડ્રાફ્ટ મંજૂરી હુકમ કાગળો સાથે મોકલવામાં આવ્યો હતો કે નહીં અને આંક ૨૦ થી રજૂ કરાયેલા મંજૂરીના હુકમમાં એવો ઉલ્લેખ નથી કે રેઈડ પહેલાં અને પછી સંબંધિત વ્યક્તિઓને એન્થ્રેસીન પાવડરની લાક્ષણિકતા સમજાવવામાં આવી હતી.

૭.૩. ફરિયાદપક્ષે આંક ૨૨ થી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૪ દિલીપકુમાર નથુરામ કાવંતકરની તપાસ કરી છે અને આ સાક્ષી લેમ્પ ઓપરેટર હતા અને ટ્રેપના દિવસે રેઈડિંગ પાર્ટીના સભ્ય હતા. સાક્ષીએ ફરિયાદપક્ષના કેસને સંપૂર્ણપણે સમર્થન આપ્યું છે અને ટ્રેપના દિવસે તેમના અને ટ્રેપ કરનાર અધિકારી દ્વારા કરવામાં આવેલી તમામ પ્રવૃત્તિઓ વિશે વિગતવાર વર્ણન કર્યું છે. ઉલટતપાસ દરમિયાન, સાક્ષીએ સ્વીકાર્યું છે કે પંચનામું ટ્રાફિક બૂથમાં લખવામાં આવ્યું હતું અને તે ઠાકુર સાહેબ પોતે લખી રહ્યા હતા. સદર તે સમયે, તેઓ ટ્રાફિક બૂથની અંદર હતા, જે ખૂબ નાનું બૂથ હતું જેમાં ૧ ટેબલ અને એક ખુરશી હતી અને ઠાકુર સાહેબ ખુરશી પર બેઠા હતા અને ચાની કિટલી પરથી બીજી બે ખુરશીઓ લાવવામાં આવી હતી અને બીજા બે પોલીસ ઈન્સ્પેક્ટર તે ખુરશીઓ પર બેઠા હતા.

૭.૪. ફરિયાદપક્ષે આંક ૨૬ થી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૫ રામકૃપાલસિંહ રાંભરાઈસિંહ ઠાકુરની તપાસ કરી છે અને આ સાક્ષી ટ્રેપ કરનાર અધિકારી છે, જેમણે ફરિયાદપક્ષના કેસને સંપૂર્ણપણે સમર્થન આપ્યું છે અને તેમને ગુપ્ત બાતમી મળી અને ડીકોચ ટ્રેપ ગોઠવી, પંચ સાક્ષીઓને અને ટેમ્પો રજિસ્ટ્રેશન નં. જીઆરક્યુ-૪૪૭૦ ના ડ્રાઈવરને બોલાવ્યા ત્યારથી લઈને ટ્રેપ સફળ થઈ ત્યાં સુધીની તમામ ઘટનાઓ વર્ણવી છે. આરોપીઓ તરફેના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા કરવામાં આવેલી ઉલટતપાસ દરમિયાન, સાક્ષીએ જણાવેલ છે કે તેમને ટ્રેપના ૫-૬ દિવસ પહેલાં ગુપ્ત બાતમી મળી હતી પરંતુ તેમણે રજિસ્ટરમાં બાતમી નોંધ કરી ન હતી. સદર તેઓ પોતે પંટરને બોલાવવા ગયા હતા અને તેમણે પોતાના લખાણમાં પંચનામું લખ્યું હતું. સદર પંચનામામાં, તેમણે વાહનના માલિકના નામનો ઉલ્લેખ કર્યો ન હતો. સાક્ષી ફરિયાદી પણ છે અને તેમણે આંક ૨૪ થી ફરિયાદ રજૂ કરી છે અને ફરિયાદ પર તેમની સહી ઓળખી બતાવી છે.

૭.૫. ફરિયાદપક્ષે આંક ૨૭ થી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૬ કિરીટકુમાર મનવંતરાય દેસાઈની તપાસ કરી છે અને સાક્ષી તપાસ કરનાર અધિકારી છે, જેમણે પોલીસ ઈન્સ્પેક્ટર શ્રી આર.આર. ઠાકુર પાસેથી તપાસ સંભાળી હતી. સાક્ષીએ ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપ્યું છે અને ઉલટતપાસ દરમિયાન, સાક્ષીએ જણાવેલ છે કે તેમણે તેમની જીપમાં ડ્રાઈવરનું નિવેદન નોંધ્યું હતું. સાક્ષીએ એવું

પણ જણાવેલ છે કે પંટર ડ્રાઈવર આદિવાસી અને નિરક્ષર હતો અને તેથી, તેમણે તેને મૌખિક રીતે પૂછ્યું હતું અને ત્યારબાદ, પંચનામા મુજબ તેનું નિવેદન નોંધ્યું હતું. સદર તપાસ દરમિયાન, એવું માલૂમ પડ્યું હતું કે ટેમ્પો પ્રકાશભાઈ પ્રજાપતિનો હતો પરંતુ તેમણે ટેમ્પોની માલિકી અંગેના કોઈ દસ્તાવેજો જોયા ન હતા. સદર તેમણે તપાસ દરમિયાન ટેમ્પોની માલિકી અંગે કોઈ પૂછપરછ કરી નથી અને ટ્રેપના સ્થળની મુલાકાત લીધી નથી.

૮. રેકૉર્ડ પર ફરિયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા સમગ્ર પુરાવાની મૂલવણી કરતા, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૫ પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર આર.આર. ઠાકુર, જેઓ ફરિયાદી છે, તેમણે જણાવેલ છે કે તેમને તારીખ ૧૭.૦૪.૧૯૯૬ ના ૫-૬ દિવસ પહેલાં ગુપ્ત બાતમી મળી હતી પરંતુ તેમણે કોઈ જગ્યાએ બાતમી નોંધી ન હતી. પંટર ડ્રાઈવર ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧ શનાભાઈ માનસિંગભાઈ ભાભોર પોતાના નિવેદનથી સંપૂર્ણપણે ફરી ગયા છે અને પંચ સાક્ષી તથા પંટરના પુરાવા પરથી, એવું જણાય છે કે કોઈ પણ આરોપી દ્વારા કોઈ ગેરકાયદેસર લાંચની માગણી કરવામાં આવી ન હતી. ફરિયાદપક્ષના કેસ મુજબ, આરોપીએ સીટી વગાડી હતી અને ટેમ્પો રોક્યો હતો. સદર એવું પણ રેકૉર્ડ પર આવ્યું છે કે પંટર ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧ શનાભાઈ માનસિંગભાઈ ભાભોરે ટેમ્પો રજિસ્ટ્રેશન નં. જીઆરકયુ-૪૪૭૦ લીધો હતો અને રેઈડિંગ પાર્ટીના સભ્યો અને શેડો સાક્ષી સાથે ગયા હતા પરંતુ તેમને કોઈ પણ ક્રોસ રોડ પર કોઈ પોલીસ કર્મચારી દ્વારા

રોકવામાં આવ્યા ન હતા. સદર તેઓ નવા વી.આઈ.પી. રોડ પર ગયા હતા અને પોલીસ કર્મચારીઓ દ્વારા તેમને રોકવામાં આવ્યા ન હોવાથી, તેમણે ટેમ્પો વાળી લીધો હતો અને રોંગ સાઈડ પર આવ્યા હતા અને તેમણે ટેમ્પો રોક્યો હતો અને ડ્રાઈવર ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧ શનાભાઈ માનસિંગભાઈ ભાભોર પોલીસ કર્મચારીઓને મળવા ગયા હતા. સદર તે સમયે, પોલીસ દ્વારા કોઈ માગણી કરવામાં આવી ન હતી અને ફરિયાદી - પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર આર.આર. ઠાકુરની સૂચના પર, પંટર ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧ શનાભાઈ માનસિંગભાઈએ આરોપી નં. ૧ ને રૂ. ૨૦/- ની ચલણી નોટ આપી હતી, જેમણે તે લેવાનો ઇનકાર કર્યો હતો અને ઝપાઝપી દરમિયાન, ચલણી નોટ જમીન પર પડી ગઈ હતી. સદર સમગ્ર પુરાવામાં, આરોપી દ્વારા કરવામાં આવેલી માગણી અંગેના પુરાવાનો એક અંશ પણ નથી અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨ શાંતિભાઈ ગોવિંદભાઈ પટેલે જણાવેલ છે કે તેઓ ૧૫ મીટરના અંતરે ઊભા હતા અને ફરિયાદી અને આરોપી વચ્ચે થયેલી વાતચીત સાંભળી શક્યા ન હતા. વધુમાં, જ્યાં તેઓ ઊભા હતા તે હાઈવે રોડ હતો, જેના પર વાહનોની અવરજવર હતી અને માથા પર વિમાનોનો અવાજ પણ હતો અને તેથી, તેઓ ડ્રાઈવર અને આરોપી વચ્ચે થયેલી વાતચીત સાંભળી શક્યા ન હતા. સદર એવું પણ રેકૉર્ડ પર આવ્યું છે કે પંચનામું લખનાર દ્વારા લખવામાં આવ્યું હતું અને પંચનામું પંચ સાક્ષીઓ દ્વારા બોલાવવામાં આવ્યું ન હતું. સદર પંચ સાક્ષીઓએ પંચનામું વાંચ્યા વિના પંચનામા પર માત્ર તેમની

સહીઓ કરી હતી અને કોઈ પણ આરોપી પાસેથી કોઈ ગેરકાયદેસર લાંચની માગણી, સ્વીકૃતિ અને પુનઃપ્રાપ્તિનો પુરાવાનો એક પણ અંશ નથી.

૯. વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને હુકમમાં તમામ પુરાવાની વિગતવાર ચર્ચા કરી છે અને માલૂમ પડ્યું છે કે આરોપીઓ દ્વારા ગેરકાયદેસર લાંચની કોઈ માગણીનો કોઈ પુરાવો નથી અને ઠરાવ્યું છે કે ફરિયાદપક્ષે બંને આરોપીઓ વિરુદ્ધ વાજબી શંકાથી પર કેસ સાબિત કર્યો નથી. જ્યાં સુધી પુનઃપ્રાપ્તિનો સંબંધ છે, રૂ. ૨૦/- ની ચલણી નોટ જમીન પર પડી હતી અને આરોપીએ પંટર પાસેથી ડાઘવાળી ચલણી નોટો સ્વીકારી હોવાનો કોઈ પુરાવો નથી.

૧૦. વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે ફરિયાદપક્ષના પુરાવાના તમામ પાસાઓની ચર્ચા કરી છે અને નિષ્કર્ષ કાઢ્યો છે કે આરોપીઓની સજાને સમર્થન આપે તેવો કોઈ વિશ્વસનીય પુરાવો નથી અને ફરિયાદપક્ષ આરોપીઓ સામેનો આરોપ સાબિત કરવામાં નાસીપાસ નીવડ્યો છે. એ સ્થાપિત કાયદો છે કે જ્યાં સુધી પુરાવા સ્પષ્ટ, મજબૂત અને વિશ્વસનીય ન હોય ત્યાં સુધી, કોઈ દોષસિંધી નોંધી શકાય નહીં અને સમગ્ર પુરાવાની પુનઃ મૂલવણી કરતા, પુરાવા વિપરીત છે અને ખાતરીપૂર્વકના નથી. બહુ અર્ફે બલરામ અર્ફે બલમુકુંદ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું છે તેમ, નિર્દોષ છુટકારાના

નિષ્કર્ષમાં હસ્તક્ષેપ કરવાની અપીલ અદાલતની મર્યાદા મર્યાદિત છે અને જ્યાં સુધી વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટના ચુકાદા અને હુકમમાં કોઈ વિફૂતિ અને ગેરકાયદેસરતા માલૂમ ન પડે ત્યાં સુધી, અપીલ અદાલત માત્ર એ સુનિશ્ચિત કરવા માટે હસ્તક્ષેપ કરશે કે ન્યાયનો કોઈ અનર્થ થયો નથી. હાલના કેસમાં, આરોપીઓ દ્વારા ગેરકાયદેસર લાંચની કોઈ માગણી કરવામાં આવી હોય અથવા આરોપીઓએ ગેરકાયદેસર લાંચની કોઈ રકમ સ્વીકારી હોય તેવો પુરાવાનો એક પણ અંશ નથી અને વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે આપેલા કારણો યોગ્ય અને યોગ્ય છે. આ કોર્ટે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટના નિષ્કર્ષો વાંચ્યા છે અને વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે પુરાવાની મૂલવણી કરી છે અને સુસંગત ચુકાદા અને હુકમમાં આરોપીઓને નિર્દોષ છોડી મુકેલ છે અને વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલા નિષ્કર્ષોમાં કોઈ વિફૂતિ કે ગેરકાયદેસરતા નથી. આ કોર્ટે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટના નિષ્કર્ષો, કારણો, અંતિમ નિષ્કર્ષ અને પરિણામી નિર્દોષ છુટકારાના હુકમ સાથે સંપૂર્ણપણે સહમત છે.

૧૦. આ કોર્ટને વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને હુકમમાં હસ્તક્ષેપ કરવાનું કોઈ કારણ જણાતું નથી અને હાલની અપીલ ગુણદોષ વિનાની છે અને પરિણામે, તેને રદ કરવામાં આવે છે. વિદ્વાન સ્પેશિયલ જજ, વડોદરા દ્વારા સ્પેશિયલ (એસીબી) કેસ નં. ૭/૧૯૯૬ માં તારીખ ૨૬.૦૪.૨૦૦૫ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલ

વાદગ્રસ્ત ચુકાદો અને નિર્દોષ છુટકારાનો હુકમ આથી બહાલ કરવામાં આવે છે.
જામીન ખત રદ કરવામાં આવે છે.

૧૦. રેકૉર્ડ અને કાર્યવાહી સંબંધિત ટ્રાયલ કોર્ટને તુરંત પરત મોકલી આપવી.

સહી/–
(એસ.વી. પિંટો, ન્યાયમૂર્તી)

એફ.એસ. કાઝી.....

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.